

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS MERAS

Sėlių a. 22, 32110 Zarasai, tel. (8 385) 37 152, faks. (8 385) 37 172, el. p. info@zarasai.lt

Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų
tarnybos Panevėžio valdybai
panevezys@stt.lt

2021-11-17 Nr. (6.31 E)3- 1626

DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VALDOMOSE ĮMONĖSE IR ĮSTAIGOSE

Vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymo 5 straipsnio 1 punktu, 6 straipsnio 3 dalimi, 16 straipsnio 2 dalies 5 punktu, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“ bei atsižvelgiant į Zarasų rajono savivaldybės administracijos ir jos valdymo sričiai priskirtų įstaigų, įmonių veiklos sričių, kuriuose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, sąrašą, patvirtintą Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. I(6.6 E)-2 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės administracijos ir jos valdymo sričiai priskirtų įstaigų, įmonių veiklos sričių, kuriuose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, sąrašo tvirtinimo“, siekiant nustatyti veiklos sritis, kuriose galimai egzistuoja išoriniai ir (ar) vidiniai ir (ar) individualūs rizikos veiksniai, sudarantys galimybes atsirasti korupcijai, buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas.

Pagal patvirtintą Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. lapkričio 30 d. sprendimą Nr. T-215 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės 2019–2020 metų korupcijos prevencijos programos patvirtinimo“ Antikorupcijos komisija teikia rekomendacijas dėl veiklos sričių, kuriose būtų tikslinga įvertinti korupcijos pasireiškimo tikimybę. Šiais metais Antikorupcijos komisija nėra pateikusi rekomendacijų, todėl Zarasų rajono savivaldybės administracija ir Zarasų rajono savivaldybės valdomos įmonės ir viešosios įstaigos pačios nustatė sritis atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybę.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo analizė įmonėse ir įstaigose buvo atliekama naudojant dokumentų analizės metodą kartu su lyginamuoju metodu. Tyrimo metu buvo analizuojami aktualūs nacionaliniai teisės aktai, reglamentuojantys analizuojamas veiklos sritis, įstaigų, įmonių nuostatai (įstatatai), darbuotojų pareigybių aprašymai, vidaus teisės aktų atitiktis Lietuvos Respublikos įstatymams, kitiems galiojantiems teisės aktams, taip pat buvo apklausiami darbuotojai ir renkama bei analizuojama jų pateikta informacija. Analizės metu buvo vertinama ar įstaigose, įmonėse: sprendimų vykdymo, priėmimo tvarka yra reglamentuota aiškiai ir pakankamai ar ji yra skaidri; ar yra korupcijos apraiškų tikimybė; ar vidaus teisės aktuose įtvirtintos tvarkos ir procesai yra aiškūs, suprantami; ar atskirtos sprendimų priėmimo ir kontrolės funkcijos; ar reglamentuoti procesai nesuteikia per daug įgaliojimų vienam darbuotojui, dėl ko gali atsirasti galimybė korupcijai pasireikšti.

Įstaigų ir įmonių analizuojamas korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo laikotarpis pasirinktas įvairus, intervalas nuo 2020 metų III ketv. iki 2021 metų III ketv., o uždaroji akcinė bendrovė „Zarasų autobusai“ analizuojamą laikotarpį pasirinko 2019–2020 metų laikotarpį.

Nustatydamos ir vertindamos veiklos sritis įstaigos, įmonės atsižvelgė į savo parengtas kovos su korupcija programas, Valstybės ir savivaldybės įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“ bei Zarasų rajono savivaldybės korupcijos prevencijos tvarkos aprašą, patvirtinta Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2012 m. gegužės 25 d. sprendimu Nr. T-184 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės korupcijos prevencijos tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Įstaigos ir įmonės pasirinko vertinti korupcijos rizikos požiūriu rizikingas veiklos sritis, tai – turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo, lėšų jam išlaikyti naudojimo priežiūros ir kontrolės sritį, turto valdymo, naudojimo sritį, organizuojant ir vykdant viešųjų pirkimų procedūras sritį, paramos sritį, abonentų skyriaus darbų organizavimo sritį, daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos įgyvendinimo sritį ir kitas. Visos pasirinktos sritys buvo vertinamos pagal Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje įtvirtintus kriterijus.

Dauguma įstaigų ir įmonių pateikė išvadą, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė jų pasirinktose ir analizuotose srityse yra minimali, mažai tikėtina, keletas įstaigų nurodė, kad jų išanalizuota sritis yra visiškai saugi ir korupcijos pasireiškimo tikimybė neegzistuoja, rizikos veiksniai nenustatyti, nes atitinka Korupcijos rizikos analizės atitikimo tvarkoje nurodytus kriterijus. Zarasų rajono savivaldybės valdomose įmonėse ir įstaigose vykdoma kontrolės ir priežiūros funkcija. Atskirų darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarkos bei atsakomybės yra išsamiai reglamentuoti pareigybių aprašymuose, nuostatuose, kituose vidaus tvarkos dokumentuose.

Nei vienai įstaigai ir įmonei nenustačius vidinių korupcinio pobūdžio pažeidimų, darytina išvada, kad antikorupecinė veikla vykdoma tinkamai ir yra efektyvi.

Bendra išvada ta, kad siekiant sumažinti galimą korupcijos rizikos veiksnių įtaką būtina: užtikrinti tinkamą jau įtvirtintų procedūrų vykdymą, aiškiai išdėstyti sprendimų priėmimo procedūras, apibrėžti sprendimų rengimo tvarką, aiškiai nustatyti darbuotojų atsakomybę, taip pat vykdyti efektyvią reikalavimų vykdymo vidaus kontrolę. Zarasų rajono savivaldybės valdomose įmonėse bei įstaigose yra sudarytos galimybės darbuotojams bei kitiems asmenims pranešti apie galimas korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas ar kitus tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingus teisės pažeidimus, už kuriuos numatyta administracinė, drausminė ar kitokia teisinė atsakomybė, įmonių, įstaigų atsakingiems asmenims. Visos įmonės ir didžioji dalis įstaigų internetiniame tinklalapyje turi sukurtą korupcijos prevencijos skiltį, kurioje skelbiama informacija apie vykdomą korupcijos prevenciją. Zarasų rajono savivaldybės valdomose įmonėse bei įstaigose analizuojamose srityse nagrinėjimu laikotarpiu korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų ar kitų tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingų teisės pažeidimų, už kuriuos numatyta administracinė, drausminė ar kitokia teisinė atsakomybė atvejų nebuvo nustatyta.

Dalis įmonių ir įstaigų įvertinę korupcijos pasireiškimo tikimybę analizuojamose srityse pateikė siūlymus nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ir (ar) pašalinti, ir korupcijos pasireiškimo tikimybei sumažinti. Tarp siūlymų taip pat įvardinti siūlymai, atsižvelgiant į įstaigos įmonės veiklą nuolat atnaujinti, papildyti, patikslinti vidaus teisės aktus pagal galiojančius nacionalinius teisės aktus, laikytis vidinių tvarkos taisyklių.

Priede pateikta Zarasų rajono savivaldybės administracijos valdomų įmonių įstaigų, 2021 metų atlikusių korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą pateiktų motyvuotų išvadų suvestinė.

Savivaldybės meras

Nikolajus Gusevas

Deimantė Rybakovaitė tel. (8 385 37161) deimante.rybakovaite@zarasai.lt.

Zarasų rajono savivaldybės administracijos valdomų įmonių įstaigų, 2021 metų atlikusių korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą pateiktų motyvuotų išvadų suvestinė

Eil. Nr.	Įmonės, įstaigos pavadinimas	Analizuojamas laikotarpis	Vertinama veiklos sritis	Motyvuota išvada	Korupcijos pasireiškimo rizikos mažinimo veiksniai, siūlymai (rekomendacijos).
1.	Zarasų rajono savivaldybės administracija	2021 m. sausio 1 d. – 2021 m. rugsėjo 30 d.	Turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo, lėšų jam išlaikyti naudojimo priežiūros ir kontrolės srityje.	Korupcijos pasireiškimo tikimybė yra minimali.	<p>REKOMENDACIJOS:</p> <p>1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalimi, užtikrinti teisės aktų projektų antikorupcinį vertinimą.</p> <p>2. Siekiant ateityje atskleisti ir šalinti galimas korupcijos pasireiškimo priežastis ir sąlygas, keičiantis teisiniam reglamentavimui, neatidėliojant analizuoti, išnaudojant antikorupcinį teisės aktų vertinimo mechanizmą, keisti rajono Savivaldybės teisės aktų teisinį reguliavimą Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo srityje.</p> <p>3. Siekiant padidinti darbuotojų antikorupcinį sąmoningumą ir sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę rajono Savivaldybės administracijoje, organizuoti paskaitas (seminarus) korupcijos prevencijos temomis.</p>
2.	Uždaroji akcinė bendrovė „Zarasų autobusai“	2019–2020 metų	Turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo, lėšų jam išlaikyti naudojimo priežiūros ir kontrolės srityje	Korupcijos pasireiškimo tikimybė yra sumažinama iki minimumo.	<p>Nustatyta, kad turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo, lėšų jam išlaikyti naudojimo priežiūros ir kontrolės srityje veiksmą atlikimo tvarka yra skaidri ir nesuteikia per daug įgaliojimų įstaigos darbuotojams veikti savo nuožiūra. Skiriant lėšas bei jas panaudojant, paskirstant, išduodant bei panaudojant medžiagas, atsargines dalis ir kitas atsargas turto naudojimui ir išlaikymui, vykdoma nuolatinė kontrolė. Tai pasiekama užtikrinant, kad šio proceso etapuose nuo leidimo panaudoti lėšas ir atsargas išdavimo iki panaudojimo fakto fiksavimo dalyvautų mažiausiai trys darbuotojai ir pats procesas būtų tinkamai</p>

Eil. Nr.	Įmonės, įstaigos pavadinimas	Analizuojamas laikotarpis	Vertinama veiklos sritis	Motyvuota išvada	Korupcijos pasireiškimo rizikos mažinimo veiksniai, siūlymai (rekomendacijos).
					dokumentuojamas. Įvertinus šią sritį konstatuotina, kad, nors pagal vertinimo kriterijus, reglamentuotus Korupcijos prevencijos įstatyme, veiklos, susijusios su lėšų, medžiagų, atsarginių dalių, kitų atsargų bei įrenginių, įrangos, įrankių apskaita, panaudojimu ir nurašymu, sritis yra priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, realiai ši tikimybė bendrovėje yra sumažinta organizuojant ir įgyvendinant UAB „Zarasų autobusai“ sprendimų priėmimo bei kontrolės procedūras. Tačiau turėtų būti dažniau peržiūrimi ir atnaujinami bendrovės vidaus teisės aktai, reglamentuojantys turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo, jam išlaikyti naudojimo priežiūros ir kontrolės sritį.
3.	Uždaroji akcinė bendrovė „Zarasų būstas“	2020 m. rugsėjo 1 d. – 2021 m. rugsėjo 1 d.	Daugiabučių gyvenamųjų namų atnaujinimo (modernizavimo) programos įgyvendinimo srityje.	Pagal Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 5 punkto kriterijų, formaliai šio kriterijaus požymių Bendrovėje yra.	Siekiant stiprinti atsparumą korupcijai ir tobulinti gebėjimus korupcijos pasireiškimo atpažinimo ir gerosios praktikos taikymo srityje, siūlo: ir toliau griežtai laikytis Viešųjų pirkimų įstatymų bei Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo taisyklių ir su jais susijusių kitų įstatymų bei poįstatyminių aktų reikalavimų.
4.	Uždaroji akcinė bendrovė „Zarasų vandenys“	2020 m. rugsėjo 1 d. – 2021 m. rugsėjo 1 d.	Abonentinio skyriaus darbo organizavimo srityje.	Vertinimo srityje tikimybė pasireikšti korupcijai egzistuoja, tačiau ji yra valdoma.	REKOMENDACIJOS: 1. Atsižvelgus į darbuotojų pokytį, peržiūrėti ir atnaujinti abonentinio skyriaus veiklą reglamentuojančius vidaus norminius teisės aktus; 2. Keičiantis teisės aktų reglamentavimui savalaikiai atlikti skyriaus vidaus teisinį reguliavimą.

Eil. Nr.	Įmonės, įstaigos pavadinimas	Analizuojamas laikotarpis	Vertinama veiklos sritis	Motyvuota išvada	Korupcijos pasireiškimo rizikos mažinimo veiksniai, siūlymai (rekomendacijos).
				Aplinkybių, įrodančių tikimybę pasireikšti korupcijai, nenustatyta.	3. Laiku informuoti padalinio darbuotojus apie mokymus korupcijos prevencijos klausimais ir skatinti juos vadovautis skaidraus elgesio principais numatytais bendrovės etikos kodekso nuostatuose.
5.	Zarasų rajono savivaldybės viešoji įstaiga Pirminės sveikatos priežiūros centras	2020 m. rugpjūčio 31 d. – 2021 m. rugpjūčio 31 d.	Turto valdymo ir naudojimo srityje.	Korupcijos pasireiškimo tikimybė yra minimali.	<p>Zarasų rajono savivaldybės viešoji įstaiga Pirminės sveikatos priežiūros centras imasi priemonių, kad turto valdymo ir naudojimo srityje korupcijos pasireiškimo tikimybę sumažinti, bei kontroliuoti, siūlo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vidaus dokumentų vertinimą antikorpuciniu požiūriu ir, esant būtinumui, koregavimas. 2. Teisingos informacijos pateikimą atskaitingoms institucijoms apie lėšų gavimą ir panaudojimą. 3. Skaidrumo užtikrinimą įsigyjant turtą ir jį apskaitant. 4. Supažindinti darbuotojus su atliktos turto inventorizacijos rezultatais.
6.	Zarasų rajono savivaldybės viešoji įstaiga Zarasų ligoninė	2020 m. rugpjūčio 31 d. – 2021 m. rugpjūčio 31 d.	Turto valdymo ir naudojimo srityje.	Korupcijos pasireiškimo tikimybė yra minimali.	<p>Siekiant efektyviai valdyti korupcijos pasireiškimo riziką turto valdymo ir naudojimo srityje, tikslinga būtų imtis šių priemonių:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Turto įsigijimo poreikio analizė apklausiant darbuotojus. 2. Turto įsigijimo poreikio derinimas su Zarasų ligoninės darbuotojais. 3. Darbuotojų supažindinimas su atliktos turto inventorizacijos rezultatais. 4. Darbuotojų, atsakingų už turto valdymą ir naudojimą antikorpucinių nuostatų stiprinimas.

Eil. Nr.	Įmonės, įstaigos pavadinimas	Analizuojamas laikotarpis	Vertinama veiklos sritis	Motyvuota išvada	Korupcijos pasireiškimo rizikos mažinimo veiksniai, siūlymai (rekomendacijos).
7.	Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras	2020 m. liepos 1 d. – 2021 m. liepos 1 d.	Paramos sritis.	Korupcijos pasireiškimo tikimybė yra minimali.	Siekiant išvengti korupcijos rizikos veiksnių, pasikeitus teisiniam reguliavimui, teisės aktų pasikeitimus laiku peržiūrėti, analizuoti ir jais vadovautis. Keičiant vidaus teisės aktus, atsižvelgti į korupcijos pasireiškimo tikimybę.
8.	Salako socialinės globos namai	2020 m. liepos 1 d. – 2021 m. birželio 1 d.	Organizuojant ir vykdant viešųjų pirkimų procedūros srityje	Korupcijos pasireiškimo tikimybė egzistuoja minimali ir vertinama kaip nedidelė.	Siekiant išvengti korupcijos rizikos veiksnių, pasikeitus teisiniam reguliavimui, teisės aktų pasikeitimus laiku peržiūrėti, analizuoti ir jais vadovautis.
9.	Zarasų rajono Antazavės socialinių paslaugų centras „Kartų namai”	2020 m. liepos 1 d. – 2021 m. birželio 1 d.	Turto valdymas, naudojimas, disponavimas įstaigos turtu.	Korupcijos pasireiškimo tikimybė egzistuoja minimali.	Siekiant išvengti korupcijos rizikos veiksnių, pasikeitus teisiniam reguliavimui, teisės aktų pasikeitimus laiku peržiūrėti, analizuoti ir jais vadovautis. Keičiant vidaus teisės aktus, atsižvelgti į korupcijos pasireiškimo tikimybę.